

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Zbliževanje Bolgarije in Jugos'aviie

Razmišljanja ob novem bolgarskem režimu

Stoječ na stališču popolne suverenosti vsakega naroda v okviru njegove države in spoštujoč to suverenost, gledamo tudi na spremembo režima v Bolgariji kot na bolgarsko notranjo zadevo, ki se nas glede notranje uprave in ureditve prav nič ne tiče. Ni nam pa vseeno, kakšni so zunanje politični načrti tega novega režima, kajti ti se tičejo prav nas veliko bolj kakor katerekoli druge države na Balkanu ali v Evropi sploh. Bolgari so del južnih Slovanov in Bolgarija je zato južnoslovanska država, kakor je naša Jugoslavija. Že to samo dejstvo je za nas zadostno. Stoječ na stališču slovanske vzajemnosti, smo bili zlasti mi Slovenci vedno za likvidacijo starih sporov in za zblížanje, sporazum ter iskreno bratsko sodelovanje, zavedajoč se, da bodo južni Slovani zavzeli mesto, ki jim ga prisodaja zemljepisni položaj in zgodovina v celoti le tedaj, če bodo složni. Na tej podlagi se je pričelo lani tudi prvo približevanje Bolgarije in Jugoslavije potom stikov in konferenc med našim vladarjem kraljem Aleksandrom in bolgarskim kraljem Borisom.

Perioda prvih neposrednih stikov in zblíževanja med Bolgarijo in Jugoslavijo ni trajala prav za prav niti leto dni, vendar moramo ugotoviti, da so bili njeni rezultati veliko obetajoči. V tem kratkem letu se je storilo za likvidacijo preteklosti in ustvarjenje nove, lepše bodočnosti zelo veliko, celo mnogo več, kakor so pričakovali optimisti. V Jugoslaviji je želja po bratskem sodelovanju z bolgarskim narodom zajela najširše kroge in lahko trdimo, da danes skoraj ni več človeka v naši državi, ki bi temu nasprotoval. Akcija našega vladarja in našega zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića zaradi tega ni bila osamljena; za njo je stalo in stoji 14 milijonov Jugoslovancov! Pa tudi v Bolgariji smo opazili razveseljeve znake preorientacije javnega mnenja. Razne zadevne manifestacije, zlasti zadnja o priliki obiska našega zunanjega ministra v Sofiji, so pokazale, da široke množice bolgarskega ljudstva ne dele mnenja z makedonstvujočimi in drugimi protislovanskimi elementi vzhodnega Balkana. Pa tudi bolgarski tisk, ki je bil še pred dobrim letom splošno zelo rezerviran napram vsaki iniciativi za zblížanje Bolgarije in Jugoslavije, deloma pa celo srdito nasproten, se je v zadnjih mesecih pričel več ali manj iskreno in pošteno zavzemati za sporazum. Posledica vsega tega so bila in so razna potovanja raznih jugoslovanskih društev in skupin v Bolgariji

ter bolgarskih v Jugoslavijo. In prav to je bila najboljša pot! Z medsebojnim osebnim spoznavanjem se najlažje odstrani kriva mnenja in predsodki.

Tako sta bili Jugoslavija in Bolgarija pred državnim udarom »Zvena« v dobi krasnega razcveta medsebojnega bratstva, ki bi se bilo tudi samo po sebi razrastlo do tistih končnih ciljev, ki si jih vsi tako iskreno želimo. Po državnem udaru 19. t. m. pa je svoboda ustvarjanja zblížanja v Bolgariji izginila. Novi režim je odstranil sodelovanje in odločanje naroda ter uvedel diktaturo, to se pravi, da se bo poslej akcija za bratsko sodelovanje med Bolgari in med nami smela nadaljevati v Bolgariji samo, če bo to dovolil novi režim! Doslej ta režim še ni dal nobene obvezne ali vsaj oficijelne izjave, ki bi precizirala njegove namene v tem oziru. Izjave ministrskega predsednika Kimona Georgijevskega in drugih članov vlade so bile presplošne in premeglene, da bi nas mogle docela zadovoljiti. Več kakor iz njih, smo izvedeli iz raznih komentarjev mednarodnega tiska, zlasti francoskega, italijanskega, turškega in grškega. Sodeb tega tiska so bile skoraj soglasne, da namerava vlada Kimona Georgijevskega nadaljevati in izvesti zblížanje z Jugoslavijo. Nekatere vesti so šle celo še dalje in so napovedovale med Sofijo in Beogradom zelo tesne stike. Vendar pa moramo kot objektivni kronisti zabeležiti tudi to, da so nekateri tuji listi bili nasprotnega mišljenja, ali pa so vsaj trdili, da bodo pogoji novega režima za zblížanje taki, da jih Jugoslavija ne bo mogla sprejeti.

Do danes torej nimamo oficijelno še prav nobenega vzroka dvomiti o dobrih namelih novega bolgarskega režima glede stališča do bolgarsko-jugoslovanskega bratstva. Zato mislimo, da delo za zblížanje ne bo prekinjeno, temveč še pospešeno in bo naposled zvezalo Sofijo in Beograd s tako tesnimi vezmi, da jih ne bo več mogoče pretrgati, pa naj bi se zgodilo karkoli. Novi režim se bo gotovo oziral na razpoloženje bolgarskega naroda in ne bo vodil zunanje politike, ki bi bila v opreki z javnim mnenjem, pa četudi je režim diktature! Gotovo bo pa tudi vedel, kako se da zblíževanje nadaljevati in dovršiti, to se pravi, da bo upošteval dejanski, po zgodovini ustvarjeni položaj in ne bo stavil pogojev, ki bi ta položaj hoteli kakorkoli spreminjati ali vsaj uplivati na nadaljnji razvoj. Če bo torej izpolnil te naše upe, potem bo izvršil veliko zgodovinsko poslanstvo, ki mu ne bo nikoli pozabljeno. —r.

Anglija za ohranitev miru

THOMASOV GOVOR O POLITIKI ANGLIJE. TENDENCE, KAKOR SO BILE LETA 1914. OB IZBRUHU VOJNE.

LONDON, 28. maja. Ob priliki včerajšnjih velikih državnih spornih svečanosti je tajnik dominionov sir Thomas imel daljši govor, v katerem je naglasil, da je Anglija glede razorožitve šla vedno naprej z dobrim vzgledom. Tudi je dejstvo, je dejal govornik, da so se pojavile v nekaterih državah enake tendence in enaki namet, ki so rodili leta 1914. kravo svetovno vojno. Istočasno pa je tudi resnično, in je sir Thomas popolnoma prepričan, da ni Anglija vodila z nobeno državo kakih tajnih vojaških pogajanj. Anglija je svobodna in ni od nikogar odvisna ter je vselej pripravljena izpolniti dolžnosti, ki jih je prevzela in dokazati svetu, da je mir najbolj sveta

stvar in da ga bo vselej in vsepovsod najodločnejše zagovarjala in branila. Kljub vsem težkočam, ki se danes pojavljajo, bo angleška vlada skrbela in si prizadevala, da se ohrani svetovni mir.

V ROMUNIJU ZANIKAJO.

BUKAREŠTA, 28. maja. »Rador« poroča, da pooblaščen krogi kategorično demantirajo vse vesti, ki se širijo o neki spremembi romunske vlade. Sedanja vlada izvršuje svoj program z vsemi organi državnega življenja in uživa popolno zaupanje krone in javnosti. Vse te vesti, ki so izmišljene, bo tudi predsedništvo ministrskega sveta uradno demantiralo.

Mussolinijev slavospev vojni

Notranja gospodarska politika Italije — Stari dobri časi se ne vrnejo — Vojna je porodnica človeštva, a Italija si želi miru

RIM, 28. maja. Predsednik italijanske vlade Mussolini je imel v parlamentu govor, v katerem je prikazal finančno in gospodarsko situacijo Italije ter naglasil, da je vlada sklenila tudi nadalje voditi dosedanje finančno politiko. Omenjal je med drugim državni proračun, ki znaša za letošnje leto okrog 4 milijarde lir manj, pasivnost trgovinske bilance in stabilnost lire, ki jo je vlada sklenila braniti. Govoril je nadalje o uspehu notranjega posojila, o znižanju plač državnim nastavljenecem, kakor tudi o akciji za znižanje in racionalizacijo cen. V svojem govoru je Mussolini odgovoril tudi na vprašanje, ali se lahko sedanja kriza še poslabša in dejal: »Križi smo prišli do dna in ne moremo globlje pasti. Zato ostaneta samo dve možnosti, in sicer ali ostanemo delj časa na dnu, ali pa se bodo pričele postopoma zboljševati življenjske razmere. Izbiti pa si moramo iz glav misli, da bi se še kdaj vrnili stari predvojni časi.« Govoril pa je Mussolini tudi o razorožitvenem vprašanju in dejal, da je danes to vprašanje osmešeno. Ker so na dnevnem redu še drugi važni problemi, kakor vpraša-

nje saarskega ozemlja, vprašanje donavskih dežel in vprašanje Orienta, se bo morala po Mussolinijevem mnenju Evropa končno odločiti in vzeti politično krnilo trdneje v svoje roke. Spregovoril je nadalje tudi o vprašanju miru in vojne ter dejal, da je vojna pojav, ki vedno spremlja razvoj človeštva. Morebiti je to tragično za človeštvo, vendar nas zgodovina tako uči. Vojna je med človeštvom to, kar je materinstvo pri ženah. Proudhome je dejal: Vojna ima božansko poreklo. Heraklit je smatral, da je vojna pričetek vsega. S filozofskega stališča pa je Mussolini v italijanski enciklopediji definiral vojno in naglasil, da ne veruje v večni mir in smatra, da je mir škodljiv, da uničuje formiranje človeških vrlin, ki se dajo doseči samo z močnim naporom. To je samo solnčna propozicija, je dejal Mussolini v svojem govoru in nadaljeval, da je pa Italiji sedaj potreben mir in da si ga tudi želi. Italijanski narod je pa že vzgojen v fašističnem duhu in je organiziran v fašističnih legijah ter se bo, če bo treba, kaj lahko v vsakem trenutku postavil v bran močan in discipliniran.

Začetek ženevskih zasedani

DIPLOMATI VSEGA SVETA POTUJEJO V ŽENEVO. PRVI SESTANEK DANEŠ POPOLDNE.

ŽENEVA, 28. maja. Danes so prispele sem razne delegacije, ki se bodo udeležale razorožitvene konference, ki se bo pričela danes popoldne. Ponoči sta prispele angleški in jugoslovanski zunanji minister, ki sta nekaj časa skupaj potovala. Litvinov pa je imel med tem tudi sestanek z romunskim zunanjim ministrom Titulescom v Franciji. Češkoslovski zunanji minister dr. Beneš in romunski zunanji minister Titulescu sta dopotovala danes zjutraj. Prvi politični razgovori so se pričeli že tekom današnjega dopoldneva. V nekem razgovoru, ki ga

je imel predsednik konference Henderson z generalnim tajnikom Društva narodov Avenolom, se je Henderson zelo odločno izjavil proti preložitvi ali odgoditvi razorožitvene konference.

PARIZ, 28. maja. Francoski zunanji minister Barthou, angleški zunanji minister Simon, turški zunanji minister Tevfik Ruždi bej, grški poslanik Politis, francoski generalštabni šef Gamelin, morarški minister Pietri in vojni minister maršal Pétain so odpotovali v Ženevo.

VARŠAVA, 28. maja. Zunanji minister Beck je odpotoval v Ženevo.

Blagoslovitev Hrama slave v Skoplju

BEOGRAD, 28. maja. Prestolnica Južne Srbije, carsko Skopje, je doživelo včeraj veličastno patriotsko in nacionalno proslavo, katere so se udeležile ogromne ljudske množice, vojska, člani vlade, senata in parlamenta ter Nj. Vel. kralj Aleksander. Blagoslovljen je bil Hram slave, v katerega so spravili k večjemu počitku kosti 3200 v bojih za osvoboditev Skoplja padlih junakov, na katere gleda kip kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Pri banketu, ki je bil po blagoslovitvi, katero je opravil sam patriarh Varnava, je spregovoril tudi kralj. V svojem govoru se je spomnil osvobodilnih bojev in vseh velikih zgodovinskih momentov, ki so združili Skopje s Srbijo Karadjordjevičev in vso Jugoslavijo.

Poljski pogoji za sprejem Rusije

VARŠAVA, 28. maja. Poljska vstopu Rusije v Društvo narodov ne bo nasprotovala, ga pa tudi ne bo podpirala. Pristala pa bo na tiho soglasje samo pod dvema pogoje: 1. da se li obenem z Rusijo dovoli stalno mesto v vrhovnem

svetu D. N. in 2. da se raztegne zaščita narodnih manjšin na vse države ali pa za Poljsko kot velesilo ukine. Poljska ne mara, da bi bila Rusija edina slovanska velesila v D. N., obenem se pa boji, da bi Rusija kot članica D. N. sprožila vprašanje manjšinske zaščite Ukrajincev in Belorusov na Poljskem.

POSREČEN POLET V AMERIKO.

NEWYORK, 28. maja. V Le Bourgetu v Franciji sta startala včeraj letalca Costes in Rossi za polet preko Atlantika. Potolči hočeta dosedanje rekord. Njuno letalo so danes že zagledali nad Halifaxom in pričakujejo, da bo vsak čas pristalo v Newyorku.

NOVA VOJNA V ARABIJI.

KAHIRA, 28. maja. Džemen ni sprejel pogojev hedžaskega kralja Ibna Sauda, zato so se pričeli novi boji. Sin Ibna Sauda, ki je vrhovni poveljnik, je že pričel prodirati iz Hodejde na jug in vzhod.

EKSPLOZIJA V ŠPANILJ.

MADRID, 28. maja. V protelničnem zavodu v Alicantu je eksplodiralo 500 kg dinamita. Eksplozija je veliko hiš porušila ali narušila. Doslej so našli že preko 50 mrtvih, okoli 500 ljudi pa je ranjenih.

Dnevne vesti

Iz banovinske službe. Za računskega banovinskega pripravnika pri javni bolnišnici v Slovenjgradcu je imenovan France Tretjak; banovinski zdravnik dr. Brumen v Ptuj pa je podal ostavko na banovinsko službo.

Duhovniške vesti. Za provizorja pri Sv. Juriju ob Pesnici je imenovan g. Jožef Zupanič, doslej kaplan v Sv. Juriju ob južni železnici; prestavljeni pa so kaplani France Podgornik od Sv. Trojice v Halozah v Marenberg, Bogomir Pušnjak iz Marenberga v Vojnik in Martin Kozar od Sv. Marije niže Ptuj k Sv. Juriju ob južni železnici.

Z Mariborskega otoka. Temperatura vode v velikem bazenu 17, v srednjem 16, v otroškem 18 stopinj; na zraku je kazal danes dopoldne toplomer 20 stopinj.

Gasilski izpiti. Ob prisostvovanju predsednika mariborske gasilske čete g. dr. Ivana Jančiča, načelnika gasilske župe za mariborski levji breg g. Antona Benedičiča, podnačelnika g. I. Krkleca, načelnika gasilske župe za mariborski desni breg g. I. Kranjca, poveljnika gasilske čete delavnic državnih železnic g. Kesslerja, bivšega poveljnika mariborske gasilske čete g. Alta ter šefa mestnega gasilskega urada in rešilne postaje v Ljubljani g. Engelberta Gostiše, so bili večeraj dopoldne v našem gasilskem domu na Koroški cesti izpiti za nove gasilce. Izpit so napravili z dobrim uspehom sledeči novi člani: magistratni uradnik Franjo Kramberger, magistratni uradnik Vinco Hameršek, slikarski mojster Franjo Handl, restavrater Franjo Kuder, zasebnik Ivan Jesih, gostilničar Karol Trafenik, kleparski mojster Leopold Andrašič, slikarski mojster Anton Sajko, zasebni uradnik Ivo Jovčič, mehanik Rudolf Lipovnik, zasebni uradnik Franjo Horvat in mizar Ignac Štekl. Po izpiti je imela naša gasilska četa svojo letošnjo veliko vajo na poslopju stavbenika Nassimbenija v Vrtni ulici. Vaja je izpadla zelo dobro in so naši vrli gasilci pokazali, da so odlično pripravljeni za izvrševanje svojega človekoljubnega posla.

Dobro uspela velika gasilska vaja mariborske župe desni breg. Večeraj dopoldne je priredila gasilska župa Maribor desni breg pod vodstvom župnega revizorja g. Alfonza Kesslerja veliko gasilsko vajo v Spodnjem Radvanju. Pri vaji je sodelovalo 8 gasilskih čet s 6 motornimi in eno ročno brizgalno s skupno 115 možmi. Vaji pa sta prisostvovala tudi okrajni glavar g. Milan Makar in starosta župe g. Josip Klemenčič. Na dano povelje so se takoj podale iz svojih pozicij gasilske čete in stopile v akcijo po sledečem vrstnem redu: radvanjska četa s 17 možmi pod poveljstvom Pinterja v 3 in pol minutah, pekarska s 13 možmi pod poveljstvom Brezovnika v 5 minutah, gasilska četa drž. žel. s 17 možmi pod poveljstvom Marusika v 6 minutah, razvanjska s 14 možmi pod poveljstvom Visočnika v 6 in pol minutah, studentska s 13 možmi pod poveljstvom Pfeiferja v 11 minutah, bohovska s 13 možmi pod poveljstvom Pleterska v 11 in pol minutah in bistriska pri Rušah s 13 možmi pod poveljstvom Gaserja v 29 minutah. Slednja pri vaji ni več sodelovala. Prvi vod je napeljal vodo v 11 in pol minutah, drugi v 11 minutah, tretji v 13 in pol minutah, četrti pa v 14 minutah. Čete so črpale vodo iz bližnjega ribnika ter jo dovajale iz ene v drugo motorko. Pri vaji je gasilska četa delavnic državnih železnic demonstrirala tudi prvo pomoč pri nezgodi z maskami. Vaja je imela več ali manj tehnični pomen in nazorno pokazala postopek za primer dovajanja vode iz oddaljenejšega kraja. Potek vaje je bil brezhiben in so se mnogoštevilni gledalci prepričali, da lahko zaupajo svoje imetje našim vrlim gasilcem.

Karambol. Na cesti Maribor—Sv. Marija ob Pesnici sta trčila večeraj popoldne skupaj lenarški avtobus in luksuzni avto, ki ga je šofiral Ivan Pinter. Šunek je bil tako močan, da je luksuzni avto vrglo v obcestni jarek, pri čemer se je hudo poškodoval. Na srečo se šoferju Pinterju ni pripetilo nič hujšega. Mariborski reševalci so pokvarjeni avto prepeljali v Maribor, avtobus pa je nadaljeval svojo vožnjo. Kdo je vzrok karambolu, preiskuje oblast.

Opozarjamo vse, ki potujejo od 30. maja do 10. junija v Ljubljano na velesesej, da pri kupovanju vozne karte ne pozabijo nabaviti si tudi železniško izkaznico za polovično voznino. Te izkaznice prodajajo blagajne vseh železniških postaj po Din 5.—

Torek 29. maja poslovljni večer ruskega studentovskega zbora v »Veliki kavarni«.

Nov grob. Preteklo soboto je umrl v starosti 47 let sodnik okrajnega sodišča v Mariboru g. Ivan Makuš. Pokojnik je bil rodom iz Pevne (Oslavje) na Primorskem, in zapušča globoko užaloščeno ženo in dva nepreskrbljena otroka. V Mariboru si je pridobil velik krog znancev in prijateljev, med katerimi je bil zelo priljubljen. Zaradi njegove koncilijantnosti pa so ga cenili in spoštovali tudi vsi njegovi stanovski tovariši. Pokopali ga bodo danes popoldne ob 17. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodi mu ohranjen med nami lep in časten spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Tombola Jadranske straže. Zaradi večerajšnjega neugodnega vremena tombola Jadranske straže v četrtek 31. t. m. ob 15. uri popoldne na Trgu svobode. Število tombol se bo povečalo na 15 in sorazmerno se bodo zvišali tudi drugi manjši dobitki. Segajte pridno po tablicah, ki se še prodajajo. Cena 2.50 Din.

Ruško sokolsko slavlje preloženo na nedoločen čas. Kljub skrajno slabemu večerajšnjemu vremenu se je v Rušah zbrala ogromna množica Sokolov in narodnega občinstva iz Maribora in drugih okoliških krajev. Prišli so Sokoli od Sv. Lenarta v Slov. goricah, iz Slov. Bistrice, iz Ptuj in še iz oddaljenejših krajev. Na kolodvoru so jim Rušani priredili lep sprejem. Od tam so se udeleženci podali med silnim nalivom v Sokolski dom, kjer je poslevoedeči starosta ruškega Sokola naznanil, da je slavlje preloženo na nedoločen čas.

Gradnja ceste Ruše—Sv. Areh. Ruška občina je že lani v jeseni pričela graditi novo avtomobilsko cesto na Pohorju, ki bo spajala Ruše s Sv. Arehom. Cesta bo dolga približno 8 km in je doslej že dograjena približno 1 km. Občina gradi cesto s pomočjo banovine, okrajnega cestnega odbora in javnih sredstev. Pri cestnih delih je zaposlenih okrog 45 delavcev, ki so sami domačini.

Sneg na Pohorju. Letošnja nenavadno zgodnja pomlad s poletno vročino že v aprilu, nas je v drugi polovici majnika presenetila z oblačnimi in deževnimi dnevi in s hladnejšim vremenom. Najnižje pa je zdrknila temperatura v noči od sobote na nedeljo, ko so bili pri nas veliki naliivi, po višjem gorovju je pa celo snežilo, tako tudi na Pohorju. Vetrovi, ki so veli večeraj s teh vrhov, so bili prav mrzli, tako da je bila večerajšnja nedelja najbolj hladna dan letošnjega majnika. Ljudje so se zopet odeli v površnike in plašče. Danes je pa zopet posijalo sonce in hladnejšega vremena je konec. Tudi majniški sneg je z vrhov večinoma naglo izginil.

Sijajno uspela shoda JNS v Velenju in Slovenjgradcu. Večeraj dopoldne je bil velik shod JNS v Velenju, na katerem se je zbralo nad 1500 somišljenikov, ki so kljub dežju vztrajali in poslušali z velikim zanimanjem poročila strankinih predstavnikov. Na shodu so poročali inž. Domanjko, narodni poslanec Bogomil Vošnjak, narodni poslanec in minister na razpoloženju dr. Albert Kramer, čigar izvajanja so izzvala dolgočasno in burno odobravanje, nadalje narodni poslanec Karol Gajšek, bivši poslanec Drogenik in narodni poslanec Ivan Prekoršek. Soglasno so bile po shodu sprejete resolucije, v katerih izraža prebivalstvo Salske doline svoje želje. Popoldne pa je bil shod v Slovenjgradcu, ki pa se je zaradi slabega vremena vršil v Sokolskem domu. Obširni prostori so bili premajhni in niso mogli sprejeti pod svojo streho ogromnih množic. Na shodu so poročali isti govorniki kakor na shodu v Velenju. Oba shoda sta pokazala, da je narod spoznal, da je njegova bodočnost le v vrstah Jugoslovanske nacionalne stranke, ki je edina in prava zastopnica in zaščitnica vsega našega delovnega jugoslovanskega ljudstva.

Ne pozabite:
tekme ob
vsakem času!

Potovanje v počitniške kolonije. Prometno ministrstvo je dovolilo za potovanja siromašnih otrok od 4. do 16. leta v ferialne kolonije 75% popust pri brzovalkih, kakor tudi potniških. Ako pošljejo otroke državne ali samoupravne oblasti ali pa dobrodelna društva, mora potovati najmanj 5 otrok. Za spremljevalce je dovoljen 50% popust, in sicer na vsakih 10 otrok po en spremljevalec.

»Putnikovi« izleti v Logarsko dolino in na Gornji Jadran. »Putnik« priredi sledeče avtobusne izlete: 1. Dvodnevni izlet v Logarsko dolino za Telovo 30. in 31. maja. Odhod v sredo ob 14. uri izpred hotela »Orel«, povratek v četrtek ob približno 23. uri zvečer. Cena vožnje Din 120. 2. Dvodnevni izlet v Logarsko dolino 2. in 3. junija. Odhod v soboto ob 14. uri izpred hotela »Orel«, povratek v nedeljo ob približno 23. uri. Cena vožnje Din 120. Izletniki bodo imeli priliko napraviti krajše izlete v Logarsko dolino kakor: Okrešelj, izvir Savinje, slap Rinka itd. 3. Štiridnevni izlet na gornji Jadran. Odhod v četrtek 31. maja ob 7. uri izpred hotela »Orel«, povratek v nedeljo dne 3. junija približno ob 23. uri zvečer. Ogled Rogaške Slatine, Zagreba, Karlovca, enodnevno bivanje ob Plitvičkih jezerih, ogled Senja, Novi, enodnevno bivanje v Crikvenici s kopanjem, ogled Kraljevice, Sušaka, Gorskega Kotara, Delnic, Kočevja, Ljubljane in velesesja ter Celja. Cena vožnje Din 300. — Pri vseh treh izletih preskrbi hrano in prenočišče prireditelji, vendar se bodo izleti vršili le v primeru zadostnega števila prijav. Prosimo interese, da se zaradi tega pravočasno prijavijo pri »Putniku«, Maribor. Aleksandrova cesta 35, kjer se dobijo tudi vse nadaljnje informacije.

Čudno postopanje oblastne uprave UJNZB v Ljubljani. Oblastno vodstvo organizacije narodnih železničarjev v Ljubljani je razpustilo na občnem zboru 10. t. m. izvoljeni odbor mariborske organizacije, kateremu je stal na čelu g. Avg. Lukačič, in imenovalo za komisarja inž. Stanojčiča. Obenem je pa določilo na dan 10. junija nov občni zbor. Tega ukrepa si mariborski železničarji in javnost ne morejo raztolmačiti. Ljubljanski gospodje bi očitno radi vsilili mariborskemu članstvu eksponente neke politične klike, ki bi se rada igrala »Hitlerje« in rovarila dalje proti sedanji vladni politiki. Toda dne 10. junija bodo doživeli prav isto, kakor so 10. maja. Mariborski železničarji se ne dajo zavesti v neresne akcije megalomanov, ki bi jih radi izkoristili v dosego svojih megalomanskih sanj. Mariborska javnost stoji vsa na strani ogromne večine naših železničarjev in jim želi 10. junija še lepšo zmago, kakor je bila ona 10. t. m.!

Poskušen samomor. V soboto zjutraj se je v samomorilnem namenu obstrlel na meji pri St. Ilju v Slovenskih goricah graničar Stanko Veselinovič. Prestrelil si je levo stran prs. Mariborski reševalci so ga prepeljali v tukajšnje bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Radio Ljubljana. Spored za torek 29. t. m.: Ob 11: šolska ura: Naše čebele (Josip Kobal); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: otroški kotiček: igrajo Gornikove lutke; 18.30: plošče; 19: iz sokolskega življenja (predava Vera Schweigerjeva); 19.30: binkoštni običaji pri slovanskih narodih (predava Dostal); 20: o razvoju mladinske glasbe; 20.30: duetni večer; 21.15: radio orkester; 22.10: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Vesela dunajska opereta »Hišica v Grinzingu«. V glavni vlogi Svetislav Petrovič in Greta Theimerjeva.

Kino Union. Od danes dalje prvovrstni vefilm »Inga in milijoni« z Brigito Helmovo, Paulom Wegenerjem, W. Eichbergerjem, O. Wallburgom in L. Arno.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabetosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Pri boleznih žolca in jeter, žolčnih kamnih, zlati, uravna naravna »Franz Josefova« grenčica prebavo na naravni popolen način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravilne »Franz Josefova« vodo posebno dobro, če jo, mešano s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gospodarske vesti

Zrcalo našega gospodarstva. Društvo industričev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 11. do 20. t. m. naslednjo statistiko (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo v lanskem letu.): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 0 (4), savski banovini 1 (2), vrhbaski 0 (0), primorski 1 (0), drinski 1 (1), zetski 0 (0), donavski 1 (2), moravski 0 (2), vardarski 0 (1), Beogradu, Zemunu, Pančevu 2 (0); razglašene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski in zetski banovini, Beogradu, Zemunu in Pančevu 1 (0), savski 1 (2), vrhbaski 0 (0), primorski 1 (0), drinski 1 (1), donavski 1 (1), moravski in vardarski 0 (0); končana konkurzna postopanja: v dravski banovini 5 (0), savski 2 (3), vrhbaski in zetski 0 (0), primorski 1 (0), drinski 1 (4), donavski 4 (1), moravski 2 (2), vardarski 1 (1), Beogradu, Zemunu in Pančevu 2 (0); potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 5 (3), savski 1 (4), vrhbaski in moravski 0 (1), primorski 0 (2), drinski 1 (0), zetski 2 (0), donavski 0 (4), vardarski 0 (0), Beogradu, Zemunu in Pančevu 2 (0).

Najpraktičnejši pouk o razvoju in stanju našega gospodarstva nudi vsakomur XIV. Ljubljanski velesesej od 30. maja do 10. junija. S svojo letošnjo novostjo, kartografsko razstavo, ki bo točna geografska, geološka in meteorološka slika naše domovine, pa bo pokazal, da hoče biti in ostati forum, kjer je pokazana praktično in nazorno delavnost, zmožnost in vrednost kakor tudi organizacijski talent našega človeka. Nikomur naj ne bo žal vstopnine na sejmšču, saj je v pripravi s tem, kar nudi veleseseju poučnega in zanimivega, prav malenkostna. Odložite svoje izlete na prihodnje nedelje, sedaj pa izkoristite prosti čas za ogled velesesja. Poleg kartografske razstave imamo na veleseseju še posebno poučno razstavo o reklam in propagandi s priključeno razstavo jugoslovanskih plakatov, ter aktualno gospodinjstvo razstavo »Žena v poklicu« in razstavo ruskih emigrantov.

Zborovanje Jadranske straže v Celju. Krajevni odbor Jadranske straže v Celju se je vsestransko potrudil, da bo glavno zborovanje Jadranske straže iz Maribora in Ljubljane prava manifestacija za naše morje. V soboto 2. junija bo zvečer slavnostna akademija v mestnem gledališču, v nedeljo zjutraj pa prihod delegatov iz vse dravske banovine. Dopoldne bo nato zborovanje. Medtem bo promenadni koncert pred kolodvorom, ob 11. uri dopoldne pa bo obhod pomladke Jadranske straže, delegacij, članstva in deputacij z manifestacijskim nagovorom pred mestnim magistratom. Zborovanja se bo udeležil tudi zagrebški odbor z zastavo, nadalje je prijavil svojo udeležbo predsednik Jadranske straže dr. Ivo Tartalja iz Splita z glavnim tajnikom Jadranske straže dr. Ivom Rubičem. Prav gotovo se bo omenjene manifestacije v Celju udeležilo tudi lepo število Mariborčanov. Prijave sprejema krajevni odbor Jadranske straže v svoji pisarni v Gregorčičevi ulici števil. 26.

Šahovski turnir. Večeraj dopoldne se je odigralo v »Centralu« 4. kolo turnirja za prvenstvo Maribora. Rezultati so v glavnem: Kramer je po lepi kombinacijski igri porazil Sternišo, Fišer je pa podlegel Stupanu. Partije dr. Lipaj-Golec, Kukovec-Lopkov in Ostanek-Sila so se prekinile v nejasnih pozicijah. Partija Lešnik-Lopkov pa je radi bolezni Lešnika preložena na poznejši čas. Vsi še partija Lešnik-Ostanek. Prekinjena partija iz 3. kola med Kramerjem in Ostanekom se je končala remis, 5. kolo bo v sredo 30. t. m. ob 20. v »Centralu«. Stanje: Kramer 3½, Lešnik 2 (2), dr. Lipaj, Kukovec, Lopkov 2 (1), Stupan 2, Fišer 1½, Sila, Golec, Lukež 1 (1), Ostanek ½ (2), Sterniša ½.

Zborovanje vinogradnikov v Mariboru

Občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino - Stvaren potek vinarskega kongresa

Vinarsko društvo za dravsko banovino, ki ima svoj sedež v Mariboru, je imelo preteklo soboto popoldne v zgornji dvorani hotela »Orel« svoj redni občni zbor, ki se ga je udeležilo izredno lepo število članov in delegatov vinarskih podružnic in vinarskih strokovnjakov. Občni zbor je vodil predsednik podružnice narodni poslanec g. Lovro Petovar, ki je uvodoma toplo pozdravil zastopnike oblasti, nadalje ravnatelja mariborske vinarske in sadjarske šole g. Priola, ravnatelja vinarske in kmetijske šole na Grmu g. inž. Zupaniča, ravnatelja Kmetijske družbe g. Ferlinca, zastopnika Zbornice za TOI narodnega poslanca g. Krejčiča in druge. V svojem predsedniškem poročilu je nato obširno in stvarno obravnaval vse pereče probleme, ki zadevajo naše vinogradnike.

Tajniško poročilo, ki je bilo prav tako obširno in podrobno, je podal upokojeni vinarski nadzornik g. Zabavnik. Iz njegovega poročila posnemamo na kratko, da šteje vinarsko društvo 2788 članov, ki pa se vse premalo zanimajo za svojo tako potrebno in koristno organizacijo. Društveni odbor je v preteklem poslovnem letu izvršil nešteto intervencij zgolj gospodarskega značaja in imel mnogo uspeha. Zlasti se je potegoval za rešitev trošarinskega vprašanja. Nadalje je upokojeni nadzornik g. Zabavnik podal tudi blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je v dravski banovini 15 podružnic in da so premoženjske razmere društva ugodne.

Sledili so nato referati posameznih vinarskih strokovnjakov, sprejetih je bilo več predlogov, pri volitvah pa je bil z malimi spremembami izvoljen dosedani odbor.

Včeraj popoldne pa je bil pri »Orlu« 6. vinarski kongres, na katerem se je obravnavalo nešteto važnih vprašanj. Kongresa so se udeležili številni vinarski in kmetijski strokovnjaki iz vse banovine in so bili navzoči mestni župan g. dr. Lipold, zastopnik Zbornice za TOI narodni poslanec Krejčič, nadalje zastopnik bana, načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek, predsednik Zveze hrvatskih vinogradnikov g. Turkovič in drugi. Kongres je otvoril in vodil predsednik Vinarskega društva za dravsko banovino narodni poslanec g. Petovar, ki je po pozdravu predlagal odposlati udanostno brzojavko kralju, pozdravne brzojavke pa ministrskemu predsedniku, banu dr. Marušiču in poljedelskemu ministru. Sledili so nato pozdravi predstavnikov oblastev in korporacij in je kongres pozdravil prvi v imenu bana načelnik banovinskega kmetijskega oddelka inž. Zidanšek, nadalje mestni župan g. dr. Lipold, ki je v svojem pozdravnem nago-

voru naglašal, da je mesto Maribor središče slovenskega vinogradništva in apeliral na društvo, naj v Mariboru priredi tudi reprezentativno razstavo vseh vin. Nadalje je pozdravil kongres v imenu Zbornice za TOI narodni poslanec g. Krejčič, ki je omenjal interese slovenskih pridobitnih krogov na napredku vinogradništva, v imenu Zveze hrvatskih vinogradnikov je spregovoril njen predsednik g. Turkovič, v imenu Kmetijske družbe pa g. inž. Ferlinč, ki je obenem izrazil tudi željo, naj bi bilo sodelovanje med vinogradniki in Kmetijsko družbo čim tesnejše.

Po uradni otvoritvi in po pozdravih so sledili nato strokovni referati. Prvi je poročal o obnovi vinogradov za kranjske okraje upokojeni višji kletarski nadzor-

nik g. Franc Gombač iz Ljubljane, za bivši štajerski del dravske banovine pa okrajni kmetijski referent g. Jakob Žnidarič iz Ljutomer. O organizaciji vinogradništva v primorski banovini je poročal referent banske uprave inž. Gorup; o domačem in svetovnem trgu in o vinski trgovini pa je podal zanimivo in obširno poročilo narodni poslanec g. Lovro Petovar, profesor mariborske banovinske vinarske in sadjarske šole g. Fran Vojsk pa je poročal o zatiranju trsnih škodljivcev. Po poročilih se je razvila daljša in živahna debata, v kateri so se obravnavala številna vprašanja, tičeča se trošarine, vinskega trga in vinogradništva v splošnem.

Popoldne pa so priredili udeleženci kongresa izlete v Pekre, Slovensko Bistrico in Konjice. Ogledali so si tudi vzorno urejeno mariborsko vinarsko in sadjarsko šolo ter se zelo pohvalno izrazili o vsem kar so videli.

Poročila posameznih funkcionarjev društva, kakor tudi zanimive referate posameznih vinarskih in gospodarskih strokovnjakov bomo še objavili.

Vzhod, zapad, jug in sever ter misel onostranstva v umetnosti

Predavanje dvor. svetnika dr. J. Strzygowskega v Ljudski univerzi

Zgodovina umetnosti je zgodovina človeštva: vsota najboljšega in najvišjega, kar so ustvarili otroci te zemlje od početka njihovega prebivanja iz polživskega somraka vse do danes. V solnčnem ogledalu umetnosti se zbirajo žarki mnogotisočletnega razvoja kot najgloblje občutena in izražena slika človeškega razvoja in njegove usode. Verni tolmač bistva umetnosti, njenih oblik in izrazov v tisočerihih odnosih v času in prostoru je dvorni svetnik in znameniti dunajski umetnostni zgodovinar univ. prof. dr. Josip Strzygowski. On je svetu odkril našega vele mojstra Meštroviča ter premnogokrat očito pokazal na umetniško bogastvo jugoslovenske zemlje.

Njegova predavanja šteje Ljudska univerza med najdragocenejša odkritja umetniškega snovanja. Zadnji dve je posvetil prikazovanju in tolmačenju edinstvene tvornosti nordijskega človeka, germanskega in slovanskega, ki obsega v enaki meri vzhod in zapad, sever in jug, v enaki meri snov in vekoviti prikaz naših čustev in želja.

Praobljko naših, slovanskih, božjih svetišča kupolo nad strebiščno kocko, najdeš v središču Perzije, kakor po vsej Rusiji in pri nas, v kolikor jo ni izpodrinila, našemu praobčutenju tuja tvarina bazi-like. Zapadno usmerjeni umetnostni zgodovinar je doslej smatral kamen kot prvobitno sredstvo ter človeško podobo kot prvobitni izraz umetniškega ustvarjanja: temu po najnovejših raziskovanjih ni tako: les je prvobitno sredstvo in pokrajina prvobitni izraz umetniškega snovanja. Vendar ta prvobitna pokrajina ni

realistični posnetek gole naravnosti, v njo je namreč umetnik vliil svojega čustvovanja duha, ko je premeril biti in ne biti ter usmeril svoj željni pogled v onostranstvo. V tej pokrajini razumevamo izraz občutne usodnosti človeškega bitja in nehanja v brezbrežni večnosti.

Ko se sodobna umetnost zopet sklanja k praobljam umetniškega delovanja, išče tudi zopet v pokrajini svojo najbolj prikladno, izraževalno možnost. Tako ustreza sodobna »pokrajina izraza« tem stremljenjem. Le indoevropski, nordijski človek, neutrušeni romar, ki sanja ob svojih svetih urah, je mogel si zamisliti pokrajine sanj, pokrajine, verne usodine želja po onstranstvu in občutku usode. V vseh teh značilnih pokrajinah občudujemo iste prasestavine v mno-goterih prispodobah: tokove življenja v vodi, življenjski izvor in njegova rast v drevju, skalovje in na vrhu zarjo večnosti, v kateri plava bajna ptica itd.

Vsa ta naziranja je učeni gospod predavatelj na obeh večerih tolmačil na mnogi, prelepih slikah: znameniti miniaturi iz Frankfurta, Leonardovi Madoni, Botičeljevi Pomladi, Rembrandtovih pokrajinah, slikah Goetheja, Gasparija, Davida, Friedericha, Arnolda Böcklina in na grških reliefih iz Partenona v Atenah.

Visok izraz obnove v slikarstvu vidi g. predavatelj v slikah bosanskega slikarja Jurkiča, ki, žal, v svoji preveliki skromnosti in strogosti preveč čuva zaklade svojega dela zase in ne da od sebe.

Oba večera sta vzbudila pri množestvilnemu občinstvu veliko pozornosti ter bosta nam vsem ostala kot trajna last.

Tudi Vi obiščite

XIV. LJUBLJANSKI VELESOJEM

30. maja — 10. junija

Železniška izkaznica za polovično voz-nino se dobi pri blagajnah vseh želez-niških postaj in velja Din 5.—. Perma-nentne velesojemske legitimacije se do-be pri Putniku, denarnih zavodih in ob-činskih uradih. 40.000 m² obsega seimi-šče. Vsakovrstno blago. Specialne raz-stave: Kartografska, gospodinska, re-klamno-propagandna, ruska. Priključeno velikomestno zabavišče. Združite korist-no z ugodnim!

Dvanajst zapovedi za razumno in plemenito ženo

1. Ne imej prijatelja, ki hoče biti na-kaj več, ker mimo pravega prijateljstva ti nič več ni potrebno.
2. Ne zahtevaj, da mora biti tvoj mož nebeški angel, ker take popolnosti na zemlji ni. Ne glej v bodočnost preveč smelo in nikar ne misli, da ti mož lahko vse nudi.
3. Nikdar ne zlorablaj svetinje ljubez-ni. Vedi, da se bo vsaka najmanjša zlo-raba nad teboj kruto maščevala in da se zaželeni mir nikdar več ne bo vrnil.
4. Uredi svoje življenje tako, da bo tu-di tvoje srce imelo svoje nedelje in praz-nike. So delovni dnevi, ko moraš biti v vse-m, pa tudi v vprašanjih srca zelo skromna.
5. Ljubi svoje otroke in si prizadevaj, da jih boš razumela, ker brez tega ni prave vzgoje.
6. Nikdar ne stopi pred oltar, če že vnaprej slutiš, da ne boš srečna in, da preti tvojemu zakonu nevarnost ločitve.
7. Nikdar ne zahtevaj ljubezni, če si prepričana, da sama ne ljubiš.
8. Ne bodi nikdar pretirano strog sod-nik napram svojemu možu. Ne olepšuj pa tudi njegovih neumnosti in navad.
9. Skrbj tudi za svojo duševno izo-brazbo in ne smatraj, da je že v delu pri gospodinjstvu izčrpana vsa tvoja moč.
10. Veruj v dobre ljudi in varuj se zlob-nih. Neodkritosrčnost, nepoštenost in zlo-ba naj bodo vedno daleč od tebe.
11. Ne bodi preveč konzervativna. Bo-juj se za svoje pravice, toda ne pretira-no, ker glavna vrlina žene je skromnost v vsakem pogledu.
12. Veruj vedno v čednost in pravič-nost. Hodi po poti resnice in uvidevnosti, ker se boš na ta način najlepše znašla v življenju.

Pa naj vozi počasi.

Sprevodnik: Vaš listek velja samo za pospešene osebne vlake, to je pa brzo-vlak.

Potnik: Nič ne de, gospod sprevodnik, meni se nikakor ne mudi, pa naj vozi vlak počasi.

Janko Furlan:

Oporoka lovca Panéta

Pané obhaja nocoj petdesetletnico svo-jega javnega, rekli bi uradnega lova. Vrag pa vedi, kolikokrat je lovil že prej! Eni trdijo celo, da je šel na lov takoj po svojem rojstvu, torej že pred sedemnaj-stimi leti. Kdo naj pogodi pravo letnico in posveti v to tajno, ki je Pané sam ni-koli ne izda!

Prav tako je uganka, kdaj se je Pané prvič pokril z lovskim klobukom in ir-hastim jopičem, že od davnine mastnim in oguljenim, in odkod njegovo ime. Res je, da je njegov ded neprestano ponav-ljal in povsod smiselno in nesmiselno vti-kal besedi »pa« in »ne« in so domačini ti besedi spojili ter pričeli naglašati prvi samoglasnik, a naš slavljencec je odločno zanikal, da bi bila ta razlaga pravilna.

»Saj bi vas prav lahko prepričal, od-kod ta naš častni naziv, ki menda nima para na vsem božjem svetu; a kaj, če pa se vam ne sanja, kaj je v pomenljivi besedi »panem« ... Bog — žena — pa-nem so tri sonca ... Panem, ali po naše »kruh«. Kruh so nam bili moji predniki, kruh sem vam jaz ... Kaj me gledate kot iz votlih jajec ... Kakor da bi to ne bila resnica! Trdim samo to: bilo panem ali

Pané, naša preteklost je polna slave, ki pa je vi ne morete doumeti.«

Tako je Pané popravljal napačno raz-lago, a mnogi so to zavračali. »Pa ne, pa ne,« so nalašč kričali nagajivci. Ne-ža Klančeva, njegova prva sosedka, pa je majala z glavo.

»Ne, to je drugi par rokavov, vem prav dobro,« je mrmrala in za ščepec tobaka zaupala zdaj tej, zdaj drugi ženi: »Naj ti povem, a samo tebi, ki si bolj raskavega jezika ... Hudiču je zapisal njegov oče sebe in njega, zato nima miru in mora la-ziti okrog. Ima zlodejno moč in te lahko pana. Veš kaj je to? Panati pomeni za-govoriti ali zacopati. Odtod ime »Pané«. Le bodi previdna in vedno bodi od nje-ga tri korake! Tako-le, glej: eden, dva, tri.«

To je brbrava Reza ponovila že nešte-tokrat in dobila nešteto ščepecev »gren-ca«.

Bilo kakorkoli, a stobarni klobuk, poln različnega perja, ki se je Panetovi lepi, dasi že več let v sivi častitljivi bra-di zaviti glavi tako zelo prilagal, irhasti jopič na stasitem in slokem telesu, dvo-cevka in dokolenice ... to je tvorilo za mladce nepremični pojem »Pané«. Če so pastirji trčili z njim, so se jim porodili svojevrstni občutki. Videli so v njem ne-ko tajno, privlačno in istočasno odblija-

čo silo. »Pané gre ...«

Niti besede niso črhnil. Topo in nekam dobrikavo so buljili vanj. Skrivnostno — svačere so jih premerile črne oči, dobro-hotno je zapretila levica in v bradi se je poigral pri »Brrr ... brrr ... ššš ... brrr ...«, se je slišalo od one strani, ka-mor se je Pané oddaljil. Med pastirji sta bila dva tabora: eden za dobrega, drugi za slabega Paneta. »Ni dober, ker vedno jezdi: tudi nocoj je jezdi, ono kozo nam-reč, kozo — zlodeja,« je zašepetalo med pastirji. »Pa nihče ne, kam in zakaj ga zlodej nosi. Točno opolnoči zdrija z blis-kovito naglico neznano kam.«

In drugi je dodal: »A samo v jasni no-či in ob luninem svitu. Saj so že večkrat videli moža z lovskim klobukom, v ir-hastem jopiču in s puško, ko je drvel čez »Temni dol«. Kdo naj bi bil, če ne Pané! S hudičem se je pobratil in mu zapisal dušo. Neža ve vse.«

»Ali čujete ...« »Jaz dobro čujem.« »Kaj čuješ?« so silili iz prvega tabora v duševno zaostalega Anteta, že starega kravarja, ki je napenjal svoja velika uše-sa in zrl odprtih ust v smer odišlega Pa-neta.

»S črnim zlobudra ... Brrr ... ššš ... Ne, čujete?«

»Molči, Ante! Kaj še ne veš, da ve ce-

lo kaj misliš? Molči, če nočeš nocoj ve-domca!«

Ante je počepnil med pastirje. Vsi so umolkli. Njih neizražene misli in raz-dražena domišljija so jih vodile v pod-zemne temnice, med čeri, v jasno noč in »Temni dol« in ... in ... Preko te misli si niso upali.

Nocoj je Panetova sedemdesetletnica ali lovska petdesetletnica. Jerneka, va-škega harmonikarja je povabil v gostil-no, kjer se je zbralo polno vaščanov.

»Zagodi, Jernek, in napni meh na dva sežnja! Sedem jih visi na mojih plečih: eden igračkast, dva vihrava in poskoč-na, eden moder, peti vdan in dva šepava. Pet sem jih poklonil dnevu in noči, son-cu in dežju in mrazu in viharju. Vam sem jih dal,« se je obrnil k vaščanom, »da ste lahko mirno želi in kopali, kar ste vsejali in vsadili. Kaj sem zaslužil in od vas ter-jal? Nič vas nisem vprašal, nič mi niste dali za moj trud. Panem ... Pané ... Nategni, Jernek, ti pravim, za vse moje žalostno veselje! Zaškripaj mojim teža-vam in neizražnemu trpljenju, ki sem ga trosil med vaše iglaste stene!«

Jernek je natezal harmoniko in Pané se je vrtel zdaj na eni, zdaj na drugi no-gli, dvigal svoj klobuk in vriskal s pol-nim grlom.

(Se bo nadaljevalo.)

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

V množici je završalo še bolj. Vsi so se dvignili na prste, strmeli v daljavo in čakali, kdaj jih zagledajo. Potem so se nenadoma oči vseh obrnile na široko gladino Kale. Iz za obrežnih logov se je prikazala galeja! Plula je naglo navzgor proti množici. Za njo se je pojavila druga, tretja, četrta in kmalu jih je bila polna vsa reka.

»Tudi po reki prihajajo.«
»Po vodi in po kopnem.«
»To so zaplenjene galeje inškega vladarja.«
»Plen vozijo na njih.«
»Koliko jih je!«
»Silna je zmaga Abusirisa.«

Vse vprek so se glasili vzkliki veselja in navdušenja. Množica je drla proti obrežju, a straže so jo zadržale, potisnile nazaj. Tedaj so se pa tudi na cesti že pojavile Abusirisove čete. Bližale so se v teku. Vsem na čelu je jezdil sam mladi Abusiris na čudni živali. Bila je vitka,

tenkonoga in na kratkem, lepo oblikovanem vratu ji je vihrala dolga griva.

»Kaj je to?« so se spraševali gledalci.
»Velika cebra,« je menil nekdo.
»Neznani velblod,« je zatrjeval tretji.
»Ne eno ne drugo,« se je oglasil četrti.
»To je konj.«
»Konj?«
»Kakšen konj?«
»Kaj je konj?«

»Divja žival, ki živi nekje neskončno daleč na strani jutra. Neki vojščak mi je pripovedoval o taki živali. Videl jo je nekoč sam. Silno je urna in plaha.«

»In Abusiris jezdi na njej!«
»Junak.«
»Silen junak.«

»Gletite!« je zaklical nekdo. »Za Abusirisom se bliža še dolga vrsta vojščakov na takih živalih.«

»In za njimi prihajajo sloni.«
»Po cesti peljejo ujetnike.«
»Na tisoče jih je.«

Daleč pred njimi je vihral mladi Abusiris na svojem divjem konju. Za njim se je dvigal oblak prahu. Bližal se je z nenavadno naglico. Množica je ostrmela z odprtimi usti. Šele tedaj, ko se je že približal prvi ob straneh ceste razpostavljeni dvorni četi, so zaigrali godci, vojščaki so dvignili sulice, loke in ščite, množica je zarjula:

»Pozdravljen junak!«
»Živel zmagovalac!«
»Živel Abusiris!«
»Slava velikemu!«
»Slava faraonu faraonov!«
»Veličastje Atlanridi!«
»Moč Semisirisu!«

Abusiris je drvel dalje, kakor da ni okoli njega morja vzklikajočih množic. Hitel je k faraonu Semisu Ofirisu in njegovemu spremstvu. Pred njim je zaustavil in ukrotil svojo divjo žival, ki jo je plašil hrušč in trušč godcev, vojščakov in ljudskih množic. Potem je skočil pred vladarja in hotel pasti na kolena, toda faraon ga je zadržal, dvignil k sebi, objel in poljubil. Hrušč je utihnil, vse je obstalo kakor okamenelo. Veliki je objel in poljubil zmagovalca. Niti najstarejši se niso spominjali, da bi bil vladar vladarjev kdaj koga objel in poljubil.

»Milost, o veliki!« je vzkliknil Abusi-

ris zasoplo. »Prinašam ti mir iz dežele pod potjo solnca. Premagan je divji sovražnik, z novo slavo je ovenčano tvoje vladarstvo, z novo veličino je ožarjena Atlantida in dvignjen je tvoj Semisiris! Veliki Râ, ki si potomec njegov in namestnik na zemlji, je blagoslovil moje roko in orožje moje, ki si mi ga dal. Sprejmi v svoje mesto junake, prevzemi plen, ki so ga pripeljale zajete mške galeje in ujetnike rdečepolte, da ti bodo sužnji in kot sužnji priče tvoje veličine!«

»Sprejemam tebe, junaški mladeč, darove tvoje in sužnje tvoje,« je dejal faraon. »Poveljal si moje ime, čast Atlantide in slavo Semisirisa, zato bodi poslej prvi poleg mojega prestola in izpolnjena ti bodi vsaka želja!«

»Hvala ti, o veliki!« je vzkliknil Abusiris in stopil k svojemu očetu, ki je stal ob strani, ga objel in poljubil. Nato je pozdravil Semisa Isisa in Ofirijo.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Tekmovanje za državno prvenstvo v lahki atletiki za moštva.

V Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Pančevu so se v soboto in včeraj vršile lahkoatletске tekme za državno prvenstvo v lahki atletiki. Tudi v Mariboru bi se morale vršiti prvenstvene tekme, bile pa so na prošnjo mariborskih klubov odgojene. Kdaj se bodo vršile, še ni točno določeno.

Doslej so znani rezultati iz Ljubljane in Zagreba. Naslov državnega prvaka si je tudi letos priborilo ASK Primorje, ki je doseglo 87.328,48 točk, na drugem mestu se je plasirala SK Ilirija z 62.006,91 točkami. Hašk je dosegel 52.209, Concordia 47.470, zagrebški Marathon 25.564, zagrebški Makabi pa 13.220 točk.

Čakovečki SK:SK Ilirija. Po sporazumu med ČSK in SK Ilirijo ter s pristanikom LNP se je včerajšnja prvenstvena tekma med obema moštvoma preložila.

ISSK Maribor:SK Svoboda 2:1.

Trening-tekma, ki se je včeraj dopoldne odigrala na igrišču ISSK Maribora, se je končala s pičlo zmago ISSK Maribora.

SK Železničar:SK Ilirija. V tekmovalju za prvenstvo LNP se bosta srečala v nedeljo 3. junija v Ljubljani SK Železničar in SK Ilirija. K tekmi bo vozil mestni avtobus, ki bo odpeljal iz Maribora v nedeljo zjutraj ob 5.30, vračal pa se bo iz Ljubljane zvečer ob 19.30. Prijave sprejema sportna trgovina B. Divjak na Glavnem trgu.

Konjske dirke na dirkališču Cven pri Ljutomeru, ki bi se morale včeraj vršiti, so bile zaradi slabega vremena preložene na četrtek 31. t. m.

Ostale nogometne tekme.

Beograd: BSK:Gradjanski 4:2 (2:1); Jugoslavija:Hajduk 1:1 (1:1).

Zagreb: BASK:Concordia 4:3 (2:2); Železničar:Sparta 2:1; Slavija:Graficar 2:0; Jugoslavija:Derby 4:0.

Gradec: Sturm:Austria 5:2 (2:1); GAK: Südbahn 3:1 (2:0); Hakoah:Wacker 2:0 (1:0); Donawitz:Körpersportklub 2:0 (2:0).

Bratislava: FC Bratislava:Vienna (Dunaj) 2:1 (2:1).

Dunaj: Rapid:Moravska Slavija 4:2 (1:0).

Tekmovanje za svetovno nogometno prvenstvo

Z včerajšnjo nedeljo se je odvijala zaključna faza v tekmovalju za svetovno prvenstvo v nogometu, ki ga je letos organizirala Italija. Za ožje izbirne tekme se je kvalificiralo 16 držav, ki so včeraj tekmoval v osmih glavnih mestih Italije. Izid včerajšnjega tekmovalja je sledeč:

Trst: Češkoslovaška:Rumunija 2:1 (0:1).

Turin: Avstrija:Francija 3:2 (2:2, 1:1).

Napoli: Madžarska:Egipt 4:2 (2:2).

Florenca: Nemčija:Belgija 5:2 (1:2).

Bologna: Švedska:Argentinijska 3:2 (1:1).

Genova: Španija:Brazilija 3:1 (3:0).

Milan: Švica:Holandska 3:2 (2:1).

Rim: Italija:Amerika 7:1 (3:0).

Tekmovanje se bo nadaljevalo v četrtek 31. t. m. in sicer se bodo srečali v Milanu Nemčija:Švedska, v Turinu Švica:Češkoslovaška, v Bologni Avstrija:Madžarska in v Florenci Španija:Italija.

Sokolstvo

Petnajstletnica sokolskega društva Studenci bo 17. junija t. l. Dopoldne bo svečana izročitev novega dela Sokolskega doma svojemu namenu. Popoldan bo pa velik nastop, pri katerem bodo sodelovala vsa bratska Sokolska društva. Bo to največji nastop, kar jih je imelo Sokolsko društvo Studenci, saj sodeluje samo pri jubilejni točki nad 300 pripadnikov studenškega Sokola.

Sokol Žerjav pri Prevaljah proslavi svojo 15-letnico na dan 3. junija. Da bo proslava tem veličastnejša, je določilo Koroško okrožje sokolske župe Maribor

svoj okrožni zlet v Žerjavu za ta dan. Na sporedu je štafetni tek na 1000 metrov, spreved, javni nastop in narodna veselica. Sodelovala bo rudniška godba iz Mežice. Za brezplačen prevoz iz Prevalj in nazaj za telovadeče kot ostale bo skrbela rudniška železnica. Na lepakih je

Ptuj

Ptujska realna gimnazija ob koncu šolskega leta. Ptujska gimnazija bo zaključila šolsko leto v smislu obstoječih zakonitih predpisov 6. junija. Da bi imeli starši priliko videti vsaj nekaj uspehov svojih otrok, se bo vršila na Telovo 31. maja popoldne na letnem telovadišču Sokolskega društva v Ptujju javna telovadba ob malenkostni vstopnici, ki je določena za kritje stroškov. Eventuelni prebitek pripade gimnazijskemu Podpornemu društvu za revne dijake. Dne 2. junija popoldan in 3. junija ves dan bodo v gimnazijskem poslopju razstavljena ženska ročna dela učenek ter risbe, ki so jih napravili učenci v teku pravkar potekajočega šolskega leta. Dne 5. junija pa bo popoldan ob 15. uri v slavnostni dvorani Dijaškega doma koncert pevskih zborov, ki obstojajo na zavodu, ter godbene produkcije posameznih dijakov in dijakinj. Sprejemni izpiti se bodo vršili na

zavodu v času med 20. in 25. junijem. Natanko še dan sedaj ni določen. Prijave za sprejemni izpit, kolkovane s 5 Din je treba poslati »V« predložiti gimnazijskemu ravnatelju do 20. junija. Prijavi je treba priložiti krstni list (rojstni) in šolski izkaz, ki dokazuje, da je otrok dovršil vsaj IV. šolsko leto osnovne šole. Priglasenci morajo v koledarskem letu 1934 doseči vsaj starost 10 let, ne smejo pa pred 1. septembrom 1934 dopolniti 14 let. Dan in čas sprejemnih izpitov bo razviden na oglasni deski v gimnazijskem vestibulu.

Poroka. V mestni župni cerkvi v Ptujju sta se poročila Ludvik Ivanuš, šofer pri veletrgovcu Senčarju, in Julijana Kmetčeva, zasebnica v Ptujju. Obilo sreče!

Novi grobovi. V Pobrežju pri Ptujju je umrl posestnik in trgovec Ernest Majhenič. Dosegel je starost 53 let. V Ptujju je imel trgovino s perutnino in je bil daleč na okrog znana in ugledna oseba. Naj v miru počiva!

Pouk o telesni vzgoji. Zaradi izvršitve določbe zakona o obveznem pouku telesne vzgoje se ima popisati vsa moška mladina v letih 1915—1920. Da se bo zamogel sestaviti točen popis, pozivlja mestno načelstvo vse mladeniče, rojene v prej navedenih letnikih, da se z domovnico, oziroma s krstnim listom javijo pri mestnem načelstvu do konca tega meseca. Ker so za neizvrševanje zakona o obvezni telesni vzgoji odgovorni tudi roditelji, oziroma varuhi, imajo slednji skrbeti, da se bodo prijave o odrejenem roku zanesljivo izvršile.

Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Ptujju je imelo v četrtek 24. t. m. izredni občni zbor pod predsedstvom društvenega predsednika g. Preternja. Na dnevnem redu je bila točka o prodaji zemljišča v izmeri 1200 kvadratnih metrov Sokolskemu društvu v Ptujju. Debata o tej zadevi je bila zelo ostra, in sicer zaradi cene. Končno so se vendar zedinili na ta način, da odproda Olepševalno in tujsko-prometno društvo Sokolskemu društvu zemljišče v gori navedeni izmeri po Din 2.50 za kvadratni meter. S tem nakupom je prišlo Sokolsko društvo v Ptujju do lastnega zemljišča, katero ima itak že več let v najemu kot telovadišče.

Veselijske uslužbencev.

— Kaj se pa godi pri vas, gospod ravnatelj, da so vsi uslužbenci tako veseli?
— Poset moje žene jih je spravil v dobro voljo. Veseli jih, ko vidijo kako mi žena komandira.

Zahvala.

»Za premmoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih preiel ob priliki smrti našega nepozabnega soproga, očeta, tasta, brata, svaka in strica, gosпода

Josipa Kostanjevca

vad. učitelja in pisatelja.

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Enako tudi za poklonjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, Slovenski Matici, Klubu književnikov v Mariboru, zdravniku g. dr. Mariniču, za gnilive poslovilne besede g. dr. Sorliju, dr. Tomišku, Radivoju Reharju in Peterlinu-Petruski; dalje zastopstvu mestne občine mariborske g. Rodošku, Grčarju in Keizarju, mnogoštevilnim njegovim stanovskim tovarišem in tovarišicam ter vsem drugim njegovim prijateljem in znancem, ki so ga spremlili na zadnji poti. Najlepša hvala tudi pevskemu zboru »Jadrano« za zadnji pevski pozdrav.

2199

Zaljubljeni.

Mali oglasi

Razno

LICITACIJSKI ZAVOD
Slomškov trg 3, ima začetkom junija prvo dražbo. Sprejema predmete za prodajo, informacije daje brezplačno. 2206

SOSTANOVALCA
sprejem na hrano in stanovanje. Vojašniški trg 5/I. 2305

MLAD VOLČJI PES
se je v soboto zjutraj zgubil. Prosi se poštenega najditelja, da ga vrne proti nagradi. — Nekrep, Maribor Smetanova ul. 59. 2200

Sobo odda

SOBO
zelo prijetno, solčno, zračno parketirano, v novem poslopju, z uporabo kopalnice, na Kralja Petra trgu. oddam boljše gospodu s 1. junijem. Naslov pove uprava lista. 1898

SOBO
s posebnim vhom oddam. Ruška cesta 7/II, vrata 11. 2152

Oglašuite!

Prodaj

MOŠKO KOLO
prodaj za 750 Din. Ptujjska cesta 14. 2281

POLOVICA HIŠE
z dvema lepimi stanovanjima, elektriko, vrtom, strogo separirano, na prodaj za 50.000 Din. Naslov v upravi »Večernika«. 2198

Stanovanje

DVE DAMI
iščeta s 1. julijem trosobno stanovanje ali dvosobno s kabinetom in kopalnico ter priključki, čisto in solčno, ob parku ali v centru. Naslov v upravi »Večernika«. 2197